

باسم‌هه تعالی

ساعت شروع : ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۰۳/۰۴	سال سوم آموزش متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۶ مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	(پاسخ‌نامه دارد)	نام و نام خانوادگی:
نمره	سؤالات	ردیف

بارم	معنى و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)	(الف)
۰/۲۵	اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید.	
۰/۲۵	۱- به مُعْجِزِ میان قمر زد دو نیم	
۰/۲۵	۲- بزار قفل را حیله کرد.	
۰/۲۵	۳- خلیفه را چند گونه صورت کردند.	
۰/۲۵	۴- تو نیز اگر توانی سر خویش گیر.	
۰/۵	۵- ببینی تو فردا سِنان مرا همان گرد کرده عِنان مرا	
۰/۵	۶- و شَنَزَبَه را به مدت ، انتعاشی حاصل آمد .	
۰/۵	۷- صبر کردند تا از فرایض و سنن فارغ شد.	
۰/۷۵	۸- بادی که در زمانه بسی شمع ها پکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد	
۰/۷۵	۹- هر که داند گفت با خورشید راز	
۱	۱۰- ای حیات عاشقان در مُرددگی دل نیابی جز که در دل بردگی	
۱	۱۱- گر قوتِم بُدی ز پی قرصِ آفتاب بر بام چرخ رفتمنی از ترdbان برف	
در اشعار و عبارات زیر معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.	معنى واژه (۲ نمره)	(ب)
۰/۲۵	۱۲- بُروهای چهرش پرآزنگ شد .	
۰/۲۵	۱۳- که حسنک عاقبت تهُوّر و تعدّی خود کشید .	
۰/۲۵	۱۴- و اهل طرب در گرجی ها نشسته اند .	
۰/۲۵	۱۵- تا بخواند بر سلیمی زان فُسون	
۰/۲۵	۱۶- سرانجام دامادِ گرامی ، متعلقان را به منزل خود منتقل کرد .	
۰/۲۵	۱۷- سار از درخت سرو مرو را شده مجیب	
۰/۲۵	۱۸- پیشتر آید هر زمانی صد تعب	
۰/۲۵	۱۹- ترسم نرسی به کعبه ای اعرابی	
خودآزمایی (۳ نمره)		(پ)
۰/۲۵	۲۰- آیه‌های «کُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَان» ، «وَيَقْيَ وَجْهَ رَبَّكَ ذُوالجَلَلِ وَالاَكْرَام». با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟	
الف) کسی ماهیت ذاتش نداند / که کس با او و او با کس نماند		
ب) کسی با او نه و او با همه کس / نماند هیچ کس، او ماند و بس		
۰/۵	۲۱- مقصود شاعر از «و ساعتی بعد / در باران متواتر پولاد / بریده بریده افشا شدی » چیست؟	
	ادامه سوالات در صفحه دوم	

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تعداد صفحه : ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۰۳/۰۴	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور ثبت خرداد ماه سال ۱۳۹۶ مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	(پاسخنامه دارد)	سوالات	ردیف
نمره	سوالات		

۰/۲۵	۲۲- با توجه به متن زیر زاویه دید درس « دیوار » را بنویسید. « ناگاه لرزشی شدید سراپایش را برداشت. در همان دم که می خواست آجر را پرتاپ کند، به نظرش رسید که دیوار ناگهان از جا تکان خورد و با چشم گندۀ سرخش چپ چپ به او نگاه کرد و به طرفش راه افتاد.»		
۰/۵	۲۳- در بیت زیر مقصود از دریا و شبنم چیست؟ « چون به دریا می توانی راه یافت سوی یک شبنم چرا باید شتافت »		
۰/۷۵	۲۴- در شعرهای زیر مراد شاعر از کلمه های مشخص شده چیست? الف) چگونه خاک نفس می کشد؟ - <u>بیندیشیم</u> ب) اگر چه <u>باغچه</u> ها را کسی لگد کرده ولی بهار فقط در تصرف گل هاست		
۰/۵	۲۵- پیام اخلاقی حکایت زیر را بنویسید. شیطان را پرسیدند که کدام طایفه را دوست داری؟ گفت: « دل‌لان را ». گفتند: « چرا؟ » گفت: « از بهر آن که من به سخن دروغ از ایشان خرسند بودم، ایشان سوگند دروغ نیز بدان افزودند »		
۰/۲۵	۲۶- کدام گزینه مصدقی برای این حدیث قدسی است؟ « من در زمین و آسمان ها نمی گنجم اما در دل مؤمن می گنجم. » الف) بدین خردی که آمد حبّه دل خداوند دو عالم راست منزل ب) درون حبّه ای صد خرمن آمد جهانی در دل یک ارزن آمد		
درگ مطلب (۴ نمره) (ت)			
۰/۲۵	۲۷- در عبارت: « و چنین گویند که چهار ماه هیزم گرد می کردند و ابراهیم را بازداشته بودند. » منظور از « بازداشته بودند » چیست؟		
۰/۲۵	۲۸- با توجه به بیت زیر، سعدی چه چیزی را سرزنش می کند؟ « زبان بريده به کنجي نشسته صمّ بکم به از کسی که نباشد زبانش اندر حکم » الف) گوشه نشیني ب) در اختیار نداشتن مهار زبان ج) پرگویی د) خاموشی و سکوت		
۰/۵	۲۹- در بیت: « در عدم هم زعشق، بوبی هست / گل، گریبان دریده می آید » علت « گریبان دریدن گل » چیست؟		
۰/۲۵	۳۰- کدام گزینه مصدقی برای بیت زیر است؟ « دل هر ذره را که بشکافی آفتاییش در میان بینی » الف) اگر یک ذره را برگیری از جای خلل یابد همه عالم سراپای جمال جان فزای روی جانان ب) به زیر پرده هر ذره پنهان		
ادامه سوالات در صفحه سوم			

با سمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۰۴/۰۴	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور ثبت خرداد ماه سال ۱۳۹۶ مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات	(پاسخنامه دارد)	نمره

۳۱- با توجه به مصراع: «غنجه پنهان کن، گیاه بام شو» مقصود از «گیاه بام شو» چیست؟ الف) بالا نشینی و بلند پروازی ب) غرور و تکبر ج) مورد توجه واقع نشدن د) علف و گیاه بالای دیوار	۰/۲۵
۳۲- درست و نادرست بودن گزینه های زیر را مشخص کنید. الف) مفهوم جمله: «پله ای از سنگ ساخته اند که بالا می رود اما بالای پله رفتن اشکالی دارد.» این است که: بالای پله رفتن ممنوع است. ☐ درست ☐ نادرست	۰/۷۵
ب) در بیت: «دست تهی به زیر زندان کند ستون / و ندر هوا همی شمرد پود و تان برف»، «شمردن پود و تان برف» در معنی انجام کار بیهوده است. درست ☐ نادرست ☐	
ج) بیت: «من آنم که در پای خوکان نریزم / مرا این قیمتی دُ لفظ دری را» بر ارزشمندی مقام انسان تأکید دارد. ☐ درست ☐ نادرست	
۳۳- مقصود از بیت: «آبی است ایستاده در این خانه مال و جاه / این آب ناروان شما نیز بگذرد» چیست؟	۰/۵
۳۴- با توجه به بیت های زیر به سؤال ها پاسخ دهید. «گل دفتر اسرار خداوند گشوده است صحراء ورق تازه ای از پند گشوده است شور سحر حشر اگر باورتان نیست گل مصحف صد برگ به سوگند گشوده است» الف) بیت «برگ درختان سبز در نظر هوشیار / هر ورقش دفتری است معرفت کردگار» پا کدام بیت ارتباط معنایی دارد؟ ب) بیت دوم به چه واقعه ای اشاره دارد؟	۰/۵
۳۵- با توجه به جمله های زیر، به سؤال های مربوط به آن پاسخ دهید. «مدرّس مدّت ها بود که با این ضربه ها آشنايی داشت و به همین دليل، همیشه پاسخ را در آستینش داشت. طبله جوان، قدری به همه سو خمید و رفت تا باز برف های نکوبیده را بکوبد.» الف) معنی کنایی: «پاسخ در آستین داشتن» چیست? ب) منظور از «برف های نکوبیده را بکوبد» چیست?	۰/۵
۳۶- در بیت زیر منظور از «طوفان» چیست? «اشک بیهوده مریز این همه از دیده کلیم گرد غم را نتوان شست به طوفان از من»	۰/۲۵
ث) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (۳ نمره) ۳۷- جاهای خالی را با کلمه مناسب پر کنید. الف) به بیانی که به جای اشاره مستقیم به چیزی، غیر مستقیم بدان اشاره کند، سخن گفته می شود. ب) ابزار اصلی کار طنز پرداز است.	۰/۵
۳۸- در هر یک از بیت های زیر، کدام آرایه داخل کمانک به کار رفته است؟ الف) فرو هشت گیسو از آن کنگره که یازید و شد تا به بن یک سره (استعاره- اغراق) ب) دلم شکسته تراز شیشه های شهر شماست شکسته باد کسی کاین چنینمان می خواست (ایهام- تلمیح)	۰/۵
ادامه سؤالات در صفحه چهارم	

باسم‌هه تعالی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۰۴/۰۴	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور ثبت خرداد ماه سال ۱۳۹۶ مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	(پاسخ‌نامه دارد)	سوالات	ردیف
نمره			

۰/۵	۱	<p>۳۹- کدام گزینه آرایه‌های مشخص شده بیت‌های زیر را نشان می‌دهد؟</p> <p>۱- چرخ بزرگوار یکی لشکری برکرد لشکر ابر تیره و باد صبا نقیب</p> <p>الف) استعاره ج) کنایه ب) تشبيه د) تشخيص</p> <p>۲- ز بام دهر فرو ریختم ستاره به خاک که من به سایه خورشید زیستم چون ابر</p> <p>الف) مجاز ج) پارادوکس ب) تشبيه د) استعاره</p> <p>۳۰- به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه دهید.</p> <p>الف) این توصیف مربوط به کدام شاعر است؟ «شاعر فرانسوی قرن نوزدهم که اثر زیبای او «شب‌های ایرانی» نام دارد.»</p> <p>ب) کتاب «بیاض سفر» اثر کیست؟</p> <p>ج) مشهور ترین اثر شیخ محمود شبستری که رموز و اصطلاحات عرفان در آن بیان شده است چه نام دارد؟</p> <p>د) مولوی داستان‌های «مثنوی معنوی» را با بهره گیری از چه شیوه‌ای بیان کرده است؟</p>					
			۴۱- هر کدام از توضیحات در ستون «الف» مربوط به کدام نوع نثر در ستون «ب» است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)				
۰/۵		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">«ب»</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">«الف»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;"> الف) فنی ب) مصنوع ج) مُرسل </td> <td style="text-align: center; padding: 5px;"> ۱- نثری با توصیفات کلی و کوتاه و بیشتر به امور بیرونی معطوف است. ۲- نثری شعروار که دارای زبان تصویری و سرشار از آرایه‌های ادبی است. </td> </tr> </tbody> </table>		«ب»	«الف»	الف) فنی ب) مصنوع ج) مُرسل	۱- نثری با توصیفات کلی و کوتاه و بیشتر به امور بیرونی معطوف است. ۲- نثری شعروار که دارای زبان تصویری و سرشار از آرایه‌های ادبی است.
«ب»	«الف»						
الف) فنی ب) مصنوع ج) مُرسل	۱- نثری با توصیفات کلی و کوتاه و بیشتر به امور بیرونی معطوف است. ۲- نثری شعروار که دارای زبان تصویری و سرشار از آرایه‌های ادبی است.						
۰/۵							
۱		<p>۴۲- بیت‌های زیر را کامل کنید.</p> <p>الف) بی ته هر کس به لب گشايه ب) آرزو بی خبر از خویش به آغوش.....</p> <p>۴۳- کدام گزینه بیت‌های زیر را کامل می‌کند؟</p> <p>۱- گشتم مقیم بزم او، چون دیدم عزم او الف) شکر - مُرید ب) شوق - اسیر ج) صلح - شهید د) لطف - حقیر</p> <p>۲- گر پاسبان گوید که «هی»، بر وی بریزم جام می دربان اگر دستم کشد، من بشکنم الف) گوشة نان ب) امر و فرمان ج) دست دربان د) بادهاشان</p>	<p>ج) شعر حفظی (۲ نمره)</p> <p>۴۴- واژگان به هم ریخته «آتش زن پروانه سان برآن دلم» مصرع دوم بیت زیر است، آن را کامل کنید.</p> <p>چو شمعم برفروز از آتش عشق</p>				
۲۰	جمع نمره	«گل وجودتان همیشه پر اندیشه باد»					

با سمه تعالی

رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۰۳/۰۴	ساعت شروع: ۸ صبح
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داولطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۶
نمره	راهنمای تصحیح

۶	معنی و مفهوم شعر و نثر	(الف)
	در تصحیح اوراق نظر همکاران محترم، صائب است.	
	۱- با معجزه خود ماه را به دو نیم کرد. (۰/۲۵) - ص ۴	
	۲- بزاز بسیار کوشید تا قفل را باز کرد. (۰/۲۵) - ص ۲۳	
	۳- به چند شکل به خلیفه گزارش دادند. (۰/۲۵) - ص ۴۱	
	۴- تو هم اگر می توانی دنبال کار خودت برو. (۰/۲۵) - ص ۵۹	
	۵- تو فردا قدرت مرا در جنگیدن (۰/۲۵) و آمادگی برای حرکت و حمله را خواهی دید. (۰/۲۵) - ص ۱۱	
	۶- و به مرور زمان (۰/۲۵) شنیز به بھبود یافت. (۰/۲۵) - ص ۵۰	
	۷- صبر کردند تا واجبات (۰/۲۵)، رسوم و مقدمات نماز را تمام کرد. (۰/۲۵) - ص ۱۱۰	
	۸- مرگ مانند بادی که با وزش خود (۰/۲۵) مردمان را مانند شمع خاموش می کند (۰/۲۵)، به سراغ شما نیز خواهد آمد و عمر شما را خواهد گرفت. (۰/۲۵) - ص ۱۳۹	
	۹- کسی که می تواند به خورشید نزدیک شود و با او در دل بگوید (۰/۲۵) هرگز یک ذره ناچیز (عشق های فانی) (۰/۲۵) نمی تواند مانع رفتن او شود. (۰/۲۵) - ص ۱۲۳	
	۱۰- آگاه باش که زندگی واقعی عاشقان در این است که قربانی معشوق شوند (۰/۵) تنها دل دادگان می تواند صاحب دل شوند. (۰/۵) - ص ۱۳۱	
	۱۱- اگر نیرو و توان داشتم برای به دست آوردن قرص خورشید (به دنبال یافتن آفتاب) (۰/۵) از برف مانند نزدبانی بر بالای آسمان می رفتم. (۰/۵) - ص ۱۵۶	

۲	معنی واژه (برای هر واژه یک مورد کافی است).	(ب)
	۱۲- چین و شکن، چروک (۰/۲۵) - ص ۱۵	
	۱۳- بی باکی، گستاخی (۰/۲۵) - ص ۴۰	
	۱۴- نوعی قایق (۰/۲۵) - ص ۹۴	
	۱۵- ساده دل، گول، مارگزیده (۰/۲۵) - ص ۱۰۹	
	۱۶- وابستگان (زن و فرزند) (۰/۲۵) - ص ۱۴۳	
	۱۷- پاسخ گو، اجابت کننده (۰/۲۵) - ص ۱۵۴	
	۱۸- رنج (۰/۲۵) - ص ۱۲۵	
	۱۹- عرب بیابان نشین (۰/۲۵) - ص ۱۳۶	

«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»

با اسمه تعالی

<p>رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی</p> <p>تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۰۳/۰۴</p> <p>مركز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir</p>	<p>ساعت شروع: ۸ صبح</p> <p>دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داولطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۶</p>	<p>راهنمای تصحیح سؤالات امتحان تهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی</p> <p>سال سوم آموزش متوسطه</p>
ردیف	ردیف	
۳	<p>خودآزمایی (به پاسخهای مشابه نمره تعلق می‌گیرد.)</p> <p>(ب) ۲۰- گزینه (ب) کسی با او نه و او با همه کس / نماند هیچ کس ، او ماند و بس (۰/۲۵)- ص ۵</p> <p>۲۱- شهادت حضرت ابوالفضل (ع) : (۰/۲۵) و از خود گذشتگی و جوانمردی ایشان (۰/۲۵)- ص ۸۰</p> <p>۲۲- سوم شخص (دانای کل)(۰/۲۵)- ص ۳۱</p> <p>۲۳- دریا: عشق بیکران الهی (۰/۲۵) شبنم : عشق مجازی (بهشت) ، (۰/۲۵)- ص ۱۲۸</p> <p>۲۴- (الف) بیندیشیم: در نعمت های خداوند تأمل و تدبیر کنیم (۰/۵) - ص ۱۵۹</p> <p>ب) شهرهای ایران (۰/۲۵)- ص ۸۸</p> <p>۲۵- سرزنش سخن دروغ (۰/۲۵) و سوگند دروغ (۰/۲۵)- ص ۱۴۰</p> <p>۲۶- گزینه (الف) بدین خردی که آمد حبّه دل خداوند دو عالم راست منزل (۰/۲۵) ص ۱۱۶</p>	
۴	<p>درگ مطلب (به پاسخهای مشابه نمره تعلق می‌گیرد.)</p> <p>(ت) ۲۷- زندانی کرده بودند (۰/۲۵)- ص ۳۶</p> <p>۲۸- گزینه (ب) در اختیار نداشتن مهار زبان (۰/۲۵)- ص ۵۷</p> <p>۲۹- این است که در عالم نیستی هم عشق وجود دارد. (به خاطر بی قراری از وجود عشق حتی در عالم نیستی) (۰/۵)- ص ۸۲</p> <p>۳۰- گزینه (ب) به زیر پرده هر ذره پنهان جمال جان فزای روی جانان (۰/۲۵)- ص ۱۱۵</p> <p>۳۱- گزینه (ج) مورد توجه واقع نشدن (۰/۲۵)- ص ۱۳۲</p> <p>۳۲- (الف) نادرست (۰/۲۵)- ص ۹۵ ب) درست (۰/۲۵)- ص ۱۵۶ ج) نادرست (۰/۲۵)- ص ۶۷</p> <p>۳۳- ناپایداری ثروت (۰/۲۵) و قدرت (۰/۲۵)- ص ۱۴۰</p> <p>۳۴- (الف) بیت اول « گل دفتر اسرار خداوند گشوده است / صحراء ورق تازه ای از پند گشوده است» (۰/۲۵)- ص ۸۷</p> <p>ب) معاد (روز قیامت، رستاخیز) (۰/۲۵)- ص ۸۷</p> <p>۳۵- (الف) حاضر جواب بودن (۰/۲۵)- ص ۱۰۲ ب- با سیاست های غلط حکومت مبارزه کند. (۰/۲۵)- ص ۱۰۵</p> <p>۳۶- گریه و زاری (اشک بسیار) (۰/۲۵)- ص ۷۲</p>	
	<p>ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم</p>	

با سمه تعالی

رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۰۳/۰۴	ساعت شروع: ۸ صبح
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داولطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۶
ردیف	راهنمای تصحیح
۳	<p>تاریخ ادبیات و دانش‌های ادبی</p> <p>۳۷- (الف) نمادین (۰/۲۵) - ص ۱۱۹ ب) زبان هنرمندانه (۰/۲۵) - ص ۱۳۵</p> <p>۳۸- (الف) اغراق (۰/۲۵) - ص ۱۴۷ ب) تلمیح (۰/۲۵) - ص ۸۵</p> <p>۳۹- (۱) گزینه (ب) - تشبيه (۰/۲۵) - ص ۱۵۳ (۲) گزینه (ج) پارادوکس (۰/۲۵) - ص ۸۳</p> <p>۴۰- (الف) آرمان رنو (۰/۲۵) - ص ۱۴۸ ب) ایرج افشار یزدی (۰/۲۵) - ص ۹۶</p> <p>۴۱- (ج) مرسل (۰/۲۵) - ص ۳۴ (۲) تمثیل (۰/۲۵) - ص ۱۲۹ (۱) منظومه گلشن راز (۰/۲۵) - ص ۱۱۳</p>
۲	<p>شعر حفظی</p> <p>۴۲- (الف) خنده (۰/۲۵) - خون دل (۰/۰) - ص ۱۵۰</p> <p>۴۳- (۱) گزینه (د) لطف-حقیر (۰/۲۵) - ص ۱۱۷ (۲) گزینه (ج) دست دربان (۰/۲۵) - ص ۱۱۷</p> <p>۴۴- بر آن آتش دلم پروانه سان زن (۰/۵) - ص ۱۵۰</p>
۲۰	جمع نمره «خدا قوت»